

en Emserdepeche, og at han er en meget from og religiøs Mand, som siger: Det strider imod min Samvittighed. Ja, godt min Ven, saa tag din Afsked! Eller det kan tænkes, at en Officer i Krigstid faar Ordre til at skyde civile Personer, som er anklaget for at være Francitireurer, og at han mener, der ikke foreligger noget som helst Bevis for deres Skyld; hvis det saa strider mod hans Samvittighed at lade Eksekutionen foretage, maa han gaa af som Officer, der er ingen anden Vej. Paa samme Maade forekommer det mig, at saa længe man opretholder det statskirkelige Begreb, selv om det er i saa folkelig og fri en Form, som vi har det, kan man ikke give Præsterne som Embedsmænd en videregaaende Frihed, end andre Embedsmænd i Staten har.

Blang: Overfor det ærede Medlem Hr. Rode ønsker jeg at gøre gældende, at den fakultative Ordning hjemler alle Landets Borgere Ægteskabsstiftelse enten for den borgerlige Øvrighed eller i Kirken, som de ønsker det. Men Forudsætningen for kirkelig Vielse maa selvfølgelig være, at deres Ægteskab er af en saadan Beskaffenhed, at Kirken kan foretage denne Indstiftelse. Jeg kan ikke begribe, at det skulde være den højeste Frihed at forbyde Folk, der ønsker deres Ægteskab indstiftet i Kirken, at dette sker.

Elna Munch: Jeg vil gerne overfor det ærede Medlem Hr. Lillelund sige, at jeg har allerede tidligere bemærket, at vi har givet vort Forslag det mindst mulige Omfang for at faa Mulighed for at faa det vedtaget i dette høje Ting. Jeg har fremhævet, at vi ingenlunde er tilfredse med det, der bliver staaende, men at vi søger at fjerne den værste Plet fra Lovforslaget, den, som har vakt den største Uvillie i Befolkningen. Overfor det ærede Medlem Hr. Holstein vil jeg sige, at jeg er ganske enig med ham i hans Bemærkning om, at det er urimeligt, at Præsten skal stilles anderledes end andre Embedsmænd. Jeg fik intet Svar fra det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen paa mit Spørgsmaal om, hvorvidt han mener, det udelukkende er Præsten, der skal have en Samvittighed i dette Tilfælde, og ikke f. Eks. Borgmesteren. Det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen gentog sin Anmodning om, at vi vilde tage vort Ændringsforslag tilbage. Han sagde, at den borgerlige Ægteforening, som var den eneste redelige Ordning, derved bedst vilde trænge igennem. Det er rigtigt, at den borgerlige Ægtefor-

ening er den eneste redelige Ordning, er den eneste Mulighed for at give Frihed baade for Borgerne og for Præsterne. Jeg er ogsaa ganske vis paa, at den nok skal bane sig Vej; men ved at opstille dette Ændringsforslag har vi dog i alt Fald gjort vort til at gøre Lovforslaget her saa godt som muligt. Den højtærede Justitsminister kunde ikke forstaa, at vi fra vor Side vilde blande os i et Forslag, som vi dog ikke kunde have Ansvar for, fordi der er et Flertal imod os; de andre Partier burde have Ansvaret, og saa kunde det jo være os lige meget, hvordan Forslaget blev. Paa den Maade kunde en Opposition altid spare sig at søge at forbedre de Regeringsforslag, der bliver fremsat, og det var jo ogsaa det bekvemmeste for Regeringen. Jeg tror midlertid, det er heldigt, at dette høje Ting bliver stillet overfor en Afstemning om, hvorvidt vi skal have Kirketugt paa dette Omraade eller ikke, og jeg tillader mig at fastholde vort Ændringsforslag.

Knud Hansen: Det er af forskellige ærede Talere udtalt, at Præsterne bør have Samvittighedsfrihed med Hensyn til, om de vil indstifte et Ægteskab eller ikke. Men det har de ikke i Henhold til Lovforslaget. En Præst skal, for at han overhovedet kan foretage en Vielse, kræve fremskaffet alle de samme Attester, som skal være til Stede, for at et Ægteskab kan indstiftes borgerligt. Hvis f. Eks. en Mand, som vil indgaa Ægteskab, har modtaget Fattighjælp i de sidste fem Aar, som ikke er tilbagebetalt, saa har Præsten, selv om han kunde have den største Lyst til at vie det paagældende Par, ikke Lov til det, ikke Lov til at følge sin Samvittighed i den Henseende. Men naar Præsten i den ene Henseende skal følge de borgerlige Love og holde sig dem efterrettelig — og han kan idømmes Bøder, hvis han ikke gør det —, saa bør han ogsaa have Pligt til at vie et Par, som henvender sig til ham og ønsker at blive gift, naar de opfylder alle Betingelserne derfor. I øvrigt er jeg ganske enig med den højtærede Kirkeminister, at Ægteskabet er en fuldstændig borgerlig Indretning, og at der derfor bør være borgerlig Ægteforening.

J. Oskar Andersen: Jeg beklager, at jeg ikke har svaret paa det Spørgsmaal, som det ærede Medlem Fru Elna Munch har stillet, men jeg troede oprigtig talt, at det ærede Medlem af min Stilling vilde forstaa, hvorledes jeg ser paa den Sag. Præ-